

A Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület időszaki kiadványa

Világoskék buszaink: öröm és bosszúság

Mire ezek a sorok az olvasóhoz kerülnek, már mintegy félév tapasztalat halmozódik fel a 4-es metróvonal megnyitását követő időszakban, szinte minden törökbálintinak megvan a személyes élménye, tapasztalata arról, mi az ami tetszik, s mi ami nem az új rendszerben. Jómagam azt gondolom, hogy a kézzelfogható pozitívumok mellett sajnos meglehetősen sok és ráadásul szükségtelen probléma terheli az autóbuszok üzemeltetését, ami így egyértelműen lehetőségei alatt teljesít. De nézzük sorban:

Pozitívumok:

- A nyár elején fokozatosan a vonalra vezényelt új járművek utazási komfortfokozata, üzembiztonsága egyértelműen jelentősen meghaladja a korábbi időszakban tapasztaltat. Ezek ha nem is csúcsmínőségű, de hosszú ideig várhatóan megbízható, vadonatúj buszok.
- Ráadásul kékek maradtak, ami a település fővárosi integrációba való tartozásának egyik referenciapontja s ezt csak az tudja igazán értékelni, aki majd 2 évtizede már a kisárgulásuk ellen küzdött.
- Budapest több pontjának közvetlen vagy közvetett, de mindenkeppen a korábbinál kiszámíthatóbb, gyorsabb elérhetősége biztosított autóbuszaink közvetlen kettős metrókapcsolata révén. Többek visszajelzése alapján egyértelmű hogy Kelenföld vasútállomást, ahonnan a Dunántúl szinte egésze elérhető is sokkal intenzívebben vesszük igénybe az elmúlt fél évben kihasználva, hogy 10-25 perc alatt szinte valamennyi buszmegállónkból közvetlenül elérhető.

Negatívumok:

- Önmagában nem feltétlenül a tanulásvágyunkkal van a baj, de hiába nyúltak bele szeptember 1-én immár harmadszor is a menetrendbe, az nem lett jobb egy szikrányit sem. A követési idők növekedése (például reggeli legfőbb csúcsidőben 10-ről 12 percre a 172-es és 272-es járatok esetén), a messze nem egyenletes indulások (például Budaörsre való átjutásban késő esetenként a 140-es és a 88-as szinte egyszerre indul, aztán óriási, közel órányi úr tátong), az ütemes menetrend sokszor értelmetlenül sérül.
- A 172-es messze nem tudja betölteni hatékonyan funkcióját, az autópályára jutása nagyon bonyolult és lassú Kelenföld felől, majd a Munkácsy utcai várakoztatás sem segít az utasok kiszolgálásában.
- Az egyeztetések teljes hiánya a BKK-val. Ez nem annyira nyilvánvaló a törökbálintiak számára, de az önkormányzat lehetősége, hogy például a menetrendi kérdésekben megszólaljon, netán befolyást gyakoroljon a jelek szerint szinte megszűnt. Készen kapjuk a menetrendet, kifogásaink visszhang nélkül maradnak. Annak ellenére, hogy a révést a település költségvetéséből fizetjük igen jelentős részben, a kompok közlekedését nem, vagy csak alig tudjuk befolyásolni.
- A 272-es járat esetében a kelenföldi pályaudvari 'betérés' egyértelmű 3-4 perces menetidő-növekedést jelent, ami sokak szerint eltúlzott ár azért, hogy a legközelebbi ponton metró/vasúti kapcsolathoz jussanak a leszálló utasok, akik a 172-es járattal a metró lejárataig utazhatnak. Részletes forgalom-felmérési adatok nélkül ez a vita szakmailag nem dönthető el, de valaki(k) elkerülhetetlenül érdeksérelmet szenvednek.

Gáldi György

Választás 2014

Ebben az évben már harmadszor megyünk szavazni október 12-én. Saját lakóhelyünk szempontjából nagyon fontos lesz ez a nap. Több évtized után új polgármestert választ a település Turai István utódjaként. Sokaknak volt vélt vagy valós problémája régi polgármesterünkkel. Nem az én tisztem (és nincs is elég ismeretem ahhoz), hogy értékeljem polgármesteri tevékenységét. Én azt kívánom, hogy az új polgármester legyen legalább olyan szellemi képességekkel megáldva, legyen legalább olyan jól kommunikáló ember, legyen legalább olyan munkabírású, igyekezzen legalább annyira megfelelni az értelmes elvárásoknak, mint Turai István. Röviden: azt kívánom Törökbálintnak, hogy ne emlegessük majd néhány hónap múlva nosztalgiával leköszönő polgármesterünket.

Sajnos az elmúlt évtizedekben az országos politika elvette az emberek kedvét a közügyekkel való foglalkozástól. Kiváló képességű, értékes emberek élnek Törökbálinton, akik sokat segíthetnének az önkormányzati munkában képviselőként. De közügyekkel senki nem akar foglalkozni közülük. A helyi közélet, a helyi politika a kívülállók számára a torzsalkodást, a furkálódást, az értelmetlen iszapbirkózást jelenti. Leköszönő képviselőként ezt szívesen megcáfolom. A képviselő testületben, pártállástól függetlenül lehet találni olyan embereket, akik a jól végiggondolt ötleteket szívesen támogatják, és nem kicsinyes számításból szavaznak így vagy úgy, hanem a felmerült ötletek értéke alapján. A pártállás nem olyan fontos, ahogy azt sokan gondolják.

Sok választáson átívelő tapasztalat, hogy Törökbálint, 13 ezres, agglomerációs településként az elidegenedés azon fokán éli életét, hogy lakosai nagyon kevéssé ismerik egymást. Nem ismerjük a közéletben önzetlenül részt vállaló lakosokat. Ezért – jobb híján – Törökbálint lakosságának 80-90%-a az országos pártszimpátiája alapján szavaz a helyi választásokon is. Mindössze 10-20% követi a helyi eseményeket, ismeri a közéletben tevékenykedőket, tudja az aspirálókat személyükben megítélni. Ezt a torz helyzetet tükrözi ciklusok sokaságán át a testület személyi összetétele. Minden nagy párt tagjai között találkoztunk az elmúlt évtizedekben értékes, tiszteletre méltó, szívvel-lélekkel a közösségért dolgozó, és a helyzetével visszaélő, a saját zsebére dolgozó, a közügyeket személyes ambíciók kiteljesítésére használó emberekkel. A pártállás tényleg nem olyan fontos, ahogy azt sokan gondolják. Az emberi minőség lenne fontosabb

Arra kérem Önöket, hogy tájékozódjanak a szavazás előtt! Igyekezzenek hitelességük, emberi tartásuk, önzetlenségük, szakmai hozzáértésük alapján választani a kínálatból. Megérdemel Törökbálint egy minőségi képviselő testületet!

Fernengel András

Illegális hulladéklerakatok felszámolása

2013-ban a korábbi évek gyakorlatát meghaladó mértékben és szervezettséggel kezdtük meg az illegális hulladéklerakatok felszámolását. A legnagyobb eredmény a Budaőrssel határos Depo melletti terület megtisztítása volt, melynek törökbálinti részén a zárása is megtörtént. A TeSzedd akció keretében - iskolások és civilek segítségével - jelentős javulást értünk el a Jázmin utca melletti fás-bokros részeken, és a Városgondnokság is segítséget nyújtott a kisebb lerakatok felszámolásában.

2014-ben folytatjuk a megkezdett gyakorlatot, elsősorban olyan területeket tisztítunk meg, melynek megóvásáról gondoskodni tudunk. Folytatjuk a Jázmin utca melletti bozótos terület feltárását, megtisztítását, a terület rehabilitációja után hasznosításáról vagy védelméről is döntenünk kell. Az idei év kiemelkedő feladata az M0 Diósd felé átvezető hídjánál az autópárhuzamosan, a mezőgazdasági területek mellett haladó önkormányzati út megtisztítása. Az út mentén 100 köbméter meghaladó vegyes összetételű szemét található. Tervezzük a fás részen áthaladó út - mint legproblémásabb terület - sorompós lezárását. A zárással megszüntetjük az átjárást Diósd lakóövezete és Törökbálint Annahegy között, az érintett kisszámú lakosságnak kulcsot biztosítunk, a mezőgazdasági területek elérhetősége pedig változatlan marad.

Felvettük a kapcsolatot az állami tulajdonú területek kezelőivel (Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., Közlekedési Koordinációs Központ), és folyamatos tájékoztatással segítjük munkájukat a kezelésükben lévő területek tisztításában, megóvásában. A jelenlegi legnagyobb szemétklerakatok ezeken a területeken vannak. Az idei évre tervezett munkákra a Környezetvédelmi Alapból biztosítjuk a forrást.

Holló Zsuzsa főkertész

A kerékpáros kultúra fejlődése Törökbálinton

Ebben az évben is léptünk előre a helyi kerékpáros ügyekben. Nem is keveset! Itt is szeretném megköszönni a Városgondnokság segítségét a veszélyes víznyelő rácsok kerékpárok számára biztonságossá tételében. Nyolc-tíz helyen is találkozhatunk a településen a narancs vagy sárga színű fém lapokkal, amik nem engedik, hogy a bringák (és rollerek!) kereke beszoruljon a rácsok közé.

Új kerékpártámaszokat telepítettek a Városgondnokok a Zimándy Iskola udvarába. A P alakú támaszok Budapest legszebb belvárosi részein is felbukkannak, praktikus, szép vonalú eszközök. Kívánjuk, hogy használják egészséggel az iskolába járó diákok és tanárok! Örömmre szolgálnia, ha kiderülne, hogy bővíteni kell az eszközöket, annyian járnak kerékpárral a suliba. A biztonságos biciklis suliba járást szolgálja a kerékpáros nyomhálózat idei fejlesztése is. A tavaly kialakított József Attila – Széles utca tengelyt idén egy olyan hurokkal egészítettük ki, ami a Grimm tértől a Munkácsy Mihály utcán át a Dózsa György úton éri el a Zimándy-t. A kerékpáros nyom a Dózsa György úton halad tovább a Tüske vár köz, az Ady Endre utca, Árnyas utcán, végül a Deák Ferenc utcát követve csatlakozik vissza a József Attila utcába.

Ebben az évben még egy komoly szakasz kerül megtervezésre, amely többek között az új iskolát és sportcsarnokot is bekapcsolja a hálózatba, de a Bajcsy-n keresztül az Árpád utcát is eléri, azon pedig egészen a Kápolna utcáig vezet majd. Az őszi időjárásom múlik majd, hogy sikerül-e kivitelezni ezt a szakaszt ebben az évben.

A legfontosabb nyári fejlemény azonban az, hogy a Budapest – Balaton kerékpárút Törökbálinton keresztül fog vezetni! Kamaraerdő felől a patak mellett éri el településünket, a Téglagyár utcán bukkan ki a Bajcsy-ra, a Jókai utca, Széles utca, Őrház utca vonalon keresztül megy rá a régi vasúti töltésre, hogy a biatorbágyi viadukton át Etyek és a Velencei tó irányába haladjon tovább. Várakozással nézünk a következő évek elé, mert 2015-2016-ban három méter szélességű kerékpárút megépítését ígérik a szakemberek! Az egyesületi kerékpártúrákon, amiből ötöt is szerveztünk ebben az évben, kényelmes úton juthatunk majd el bringával Biatorbágyra, Budaörsre és Dél-Budára. Nagy öröm számunkra, hogy folyamatosan fejlődik a kerékpáros infrastruktúra Törökbálinton és környékén!

Fernengel András

Csatlakozz Te is az

Folytatjuk tavaszi kiadványunkban megkezdett az öko tisztítás lehetőségeiről szóló sorozatunkat. Sokoldalúan használható a következő mosógél-alap: 4-5 evőkanál (olcsó) szappanreszelék, 2,5 dl mosószóda, 2,5-3 liter víz.

Felmosás: A mosógélből tegyünk a vízbe 1-2 evőkanállal.

Ablaktisztítás: Fél liter vízhez adjunk hozzá pár csepp citromolajat, egy evőkanál citromsavat és egy evőkanál alkoholt, majd töltsük szórófejes flakonba. Többen vannak már, akik régóta ecetes vízzel tisztítják az ablakot.

Vízkőoldás: Citromsavas víz - erős oldatban permetezőbe rakva (2-3 evőkanál/fél liter víz).

WC tisztítás: 1-2-3 evőkanál citromsavat tegyünk a WC-be, majd hagyjuk hatni, majd tisztítsuk ki a WC-t.

Illatosítás: Néhány csepp illóolajat csöppentsünk alkoholba, majd töltsük permetezőbe, így készül az ökoparfüm is, rázzuk fel használat előtt.

Dugulás elhárítás: Szódabikarbónát borítsunk a lefolyóba, majd öntsünk rá ecetet. Habzik és nagyon hatékony!

Súrolásra: Mosószóda por.

Porszívózás: A porszívó zsákja nem lesz büdös, ha kevés szódabikarbónát szívunk fel vele. Illóolajat használhatunk az illatosításra.

Kádfehérités: Bórax

Penész: Bóraxszal el lehet távolítani. Ha azt akarjuk, hogy soha ne jöjjön vissza, nagyon erős szódabikarbónás oldattal permetezzük le a felületet. Ezzel a gombák életfeltételeit erősen ellehetetlenítjük. Ezek a penészgombák egyébként mikrotoxinokat termelnek.

Hűtő tisztítása: Szódabikarbónás vagy mosószódás nedves ronggyal tisztítsuk. Ha végeztünk, tegyünk egy kis edényben szódabikarbónát a hűtőbe, így nem lesz kellemetlen szaga a hűtőnek. A hűtő is penészgomba tenyészhely, ezért gyakran tisztítsuk.

öko-tisztítók táborához!

Folyékony kézmosó: Egy evőkanál mosószódát oldjunk fel vízben és adjunk hozzá néhány csepp illóolajat, majd töltsük a folyékony-szappanos flakonba. Ez nem lesz sűrű, de nagyon hatékony.

Kézi mosogatás: Lehet por formájában is használni a mosószódát, de így szárítja a kezét. A mosógél is alkalmas mosogatásra. Az odaégett edényeket kicsit felöntöm vízzel, majd mosószódát szórok bele. Hagyom néhány órát állni. Ezután nagyon könnyű elmosogatni, először biztosan meglepő tapasztalat lesz, hogy miket lehet vele elmosni felesleges munka és súrolás nélkül.

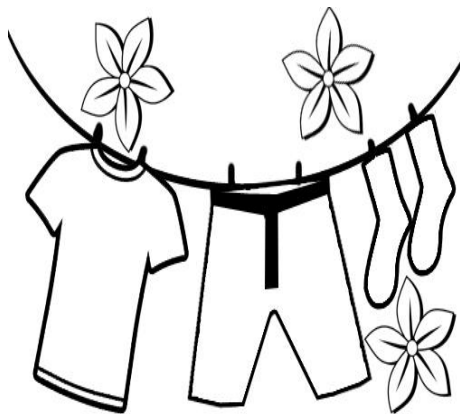
Gépi mosogatás: A mosogatótabletta helyett használjuk a fenti folyékony mosószert. E evőkanál szükséges a folyékony keverékből. Öblítőszer helyett: 1 dl alkoholhoz adjunk 4dl vizet és három evőkanál citromsavat. Öblítő szer helyett a 20%-os ecet is megfelelő. A fehér folt az edényen arra utal, hogy túl sok mosogatószert használ.

Fontos! A savakat (citrom és ecet) ne öntsük össze a lúgos (mosószóda, szódabikarbóna, bórax, szappan) tisztítókkal, mert reagálnak és elveszítik a hatékonyságukat. Ez alól egyedüli kivétel lefolyótisztítás.

Tipp: A mosószóda port jól csomagoljuk be zacskókba, vagy tegyük légmentesen záró műanyag dobozba, ugyanis szereti felvenni a környezet nedvességét, és akkor könnyen megkeményedik.

Forrás: www.zoldhaz.info

Fekete Lajos

Madárvilág a Felsővárban

Az elmúlt években sok szép élménnyel lettem gazdagabb a Felsővár madarait figyelve. Itt nem kertvárosi madárvilág é! Az erdő közelsége miatt, még akkor is, ha az M0-ás nagyon közel van, nagyon értékes madárvilág figyelhető meg a környéken. Röviden összefoglalva azokat a fajokat, amelyekről írni fogok: holló, nagy kócsag, karvaly, kuvik, macskabagoly és a gyurgyalag.

A holló a 80-as, 90-es években olyan ritka volt, hogy csak legvédettebb magas hegyeink erdei felett lehetett látni röptében, lehetett hallani jellegzetes hangját. Az elmúlt 2-3 évben megjelent ez a madár a mi erdőnkben is, ami azt jelzi, hogy a természetvédelem sikeresen kezelte a hollók csökkenő létszámának problémáját.

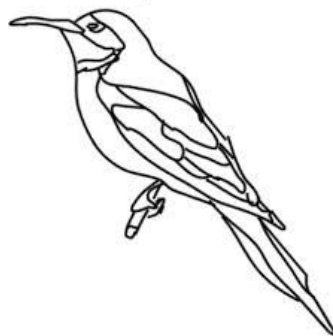
Néhány éve, az egyik kemény hideg, de napsütéses téli napon alig akartam hinni a szememnek, amikor a Felsővár utca fölött egy gyönyörű fehér nagy kócsag, a természetvédelem címerállata repült el. Gondolom a környező vizes élőhelyeken próbálta kihúzni a hideg időszakot. Gyönyörű látvány volt a szikrázó napsütésben a hatalmas fehér madár!

Egy karvalycsalád fészkel a Felsővár utca végén, valamelyik hatalmas falombkorona szintjében. Megkapó látvány a nyár közepén, amikor a röpképes, de még vadászni nem tudó fiókák a zsákmányt hazacipelő szülők elé repülnek hangosan jelezve, hogy ki a legéhesebb közülük. A szülő elejti a kis rágcsálótestet, amit a levegőben kap el a legügyesebb és legéhesebb fióka. Nagyon szép jelenet!

A felsővárban a nyár eleji éjszakák csendjét nem csak a csalogány gyönyörű, tisztán csengő hangja tölti meg, de a jellegzetes lejtésű és a kis madár nevét is adó kuvikolás tudatja, hogy a maroknyi kis bagolyfaj nálunk él, a környező erdőben. Nem egyetlen bagolyként. A macskabagoly jellegzetes két soros éneke gyakran fölhangzik nyári, de téli éjszakákon is. Idén pedig már az ágakon ülő és még esetlenül, de már repülő, kajla, serdülő fiókákat is láthattunk.

Az idei év újdonsága azonban a gyurgyalag volt. Ez a madár a magyar fauna legszebbjei közé tartozik. Idén heteken át lehetett látni jellegzetes röptét és lehetett hallani mással összetéveszthetetlen énekét a magasból.

Érdemes egy kicsit rákeresni a neten ezekre az állatokra: a kinézetükre, de akár a hangjukra is. Vegyük észre, hogy természeti csodák között élünk kedvenc településünkön!

Fernengel András

KERÉKDOMB

Idén is megszerveztük a mára hagyománnyá vált nyári kerékpár túráinkat. Az első kerekedés azt tűzte ki céljául, hogy patakunkat követve eljutunk a Dunáig. „Egy remek társaság, 2 szerelés, 3-4 esés, 6 és fél óra tekerés, 28 résztvevő, 34 km távolság és sok jókedv! Reggel 9-kor indultunk a Munkácsy Mihály utcai buszvégállomásról, sorra véve a patakkal kapcsolatos legfontosabb pontokat és kérdéseket. Simogattunk kecskét Varga Gyulánál, akitől házi kecskesajtot kaptunk úti csemegének, megcsodáltuk a hidasi panorámát, gyönyörködtünk a fenséges pipacsmezőben a Szarvas-dűlőn és az idilli legelőben a Pistályon. A kamaraerdei tízórai után következett a kőérberki zúgó, majd meg is érkeztünk a rózsavölgyi Patak-partira, a Rózsavölgy Egyesület éves rendezvényére! A Duna-parti hűsölés-izapolás után a Nagytétényi kastélyt érintve legyűrtük a diósdai emelkedőket, fagyiztunk egy utolsót, majd fél 4-re megékeztünk Törökbálintra.” (Nagy Sándor és Szilágyi Nagy Anna túravezetők)

A második kerekedésre se lehetett panasz. „A cél, a Velencei tó volt. Törökbálintról kerékpárral indulva átkerekedtünk az érdei vasútállomásra. Itt vonatra szálltunk és Velencéig utaztunk. A déli parton indulva kezdtük meg a tókerülést. A tó körül mindenhol korrekten kialakított kerékpárúton bringázhattunk. A tó idény eleji képét mutatta, nem volt sok nyaraló, fürdőző. Az északi oldalon megnéztük a pákozdi katonai emlékművet, felfrissítettük a helyhez fűződő történelmi eseményeket. Az újonnan átadott strand nagyon tetszett mindenkinek. Jól éreztük magunkat, javaslom ezt a kirándulást egyéni szervezésben is.” (Somkert Zoltán túravezető)

A harmadik kerekedésnél az Által-ér volt a cél. „Tatabánya volt a kiinduló pontunk, ahova kényelmesen vonatozással jutottunk el. Kipróbáltuk az ősszel átadott Által-ér menti kerékpárutat. A Tatai-tó mindenkit elbűvölt. Kellemesen hűsítő volt végigkerekedni a partján. Hatalmas élmény volt a fémrácsos stégen állva látni a hullámok átgűrűződését. A tavat megkerülve, egy rövid erdős szakasz után a már ismert Által-ér menti úton tekertünk vissza a vasútállomásra. Akik kedvet éreztek hozzá itt kipróbálhatták kerékpáros sebesség korlátaikat és sprintelhettek egy nagyot.” (Kelle Virág túraszervező)

A negyedik alkalommal a csapat Biára ment bicajjal. Íme az élmények: „A résztvevők döntéseként, elsőként az Iharos hegyen (334m) a volt katonai rakétabázis romjait néztük meg. Tapasztalt, edzett kerékpárosokkal hamar leértünk a Szily kápolnához ahol pihentünk egy kicsit, majd teljesen leereszkedtünk a Biai völgybe. A híres Matuska híd alatt átvágva, a patak mentén haladva, egy nagyon szép parkba értünk. Köszönöm a résztvevőknek ezt a kellemesen eltöltött 4-5 órát.” (Felegyi György)

A jövő nyári kerekedésekre is szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A közösségi

Az urbanizáció sok fontos kapcsolatot megszakított ember és ember, ember és természet között. Ennek sok negatív hatásával küzdenek a városban élők. A káros hatások csökkentése érdekében a nagy városokban köztulajdonban lévő vagy magán személyek által felajánlott területeken elkezdtek kerteket kialakítani a környéken élők. Eleinte Berlinben, Londonban majd Budapesten is, hogy az aszfalt- és betonrengetegben legyen egy csöppnyi hely, ahol vethetnek, locsolhatnak, gyomlálhatnak, kapálhatnak, szüretelhetnek, majd jó ízűen elfogyaszthatják, amit megtermeltek. Közben kiderült, hogy ezek a kertek sokkal többet adnak, mint kialakítóik ezt először gondolták: együtt munkálkodást, beszélgetéseket, emberi kapcsolatokat, közös tudásnövelő előadásokat, zenei élményeket, közös főzéseket és még ki tudja mi mindent. A közösségi kert értékeket teremt a parlagból, a foghíjtelekből!

Az önkormányzatoknak számtalan előnyt biztosít a kertek kialakítása; az üresen álló területekkel nem kell foglalkozniuk, a lakosság nagyon jó véleménnyel van ezeknek a kerteknek a létrehozásáról, a kertek javítják a lokális mikroklímát. A lakosok pedig sorban állnak, várakozási listákat „ücsörögnek ” végig, hogy részesei lehessenek ezeknek a kerteknek és a nyomukban kialakuló közösségeknek. Szaporodnak is folyamatosan a közösségi kertek a fővárosban is és vidéki nagyvárosainkban.

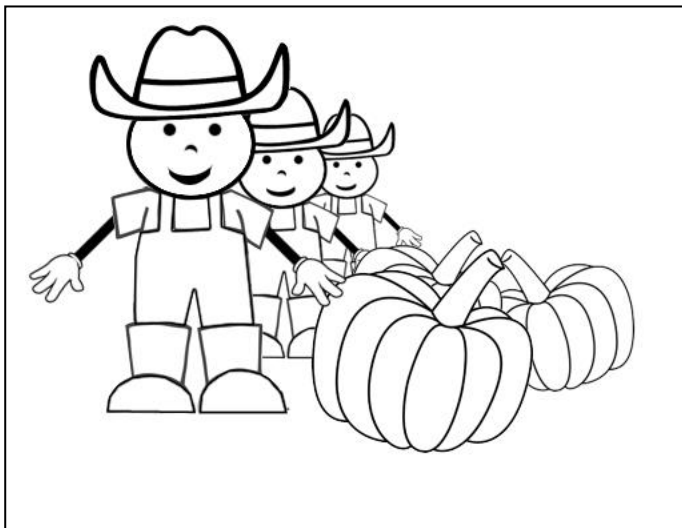
A kertet megtervezik, szabályzatot alkotnak és írnak alá, megtervezik, a megállapodás szerint gondozzák a saját és a közös területeket és a városi kertészek programokat szerveznek. A felmerülő költségeket részben közösen, részben az önkormányzat támogatásával fedezik.

Vannak kertek, ahol konyhakertként üzemel az egész terület, 6-12 négyzetméteres parcellákat gondoznak a „tulajok”. Máshol a kert kisebb-nagyobb része vagy egésze díszkertként funkcionál, parkként szolgálja az ott lakókat, akik fenntartják, fejlesztik, féltve őrzött kincsüket. Van, ahol a kert egy része iskolakertként szolgálja a gyerekeket. Akit mélyebben érdekelnek a közösségi kertek, belekukkanthat az életükbe a „kozossegikertek.hu” lapon keresztül.

Első gondolata mindenkinek az lehet, hogy ez a kezdeményezés csak a nagyvárosokban életképes. Azonban nem biztos, hogy ez így van! Vannak Törökbálinton is társasházak, melyeknek nincs művelésre alkalmas telke. Vannak olyan régi, hosszú házak, ahol 2, 3 vagy 4 házrészben élnek családok és nincs, vagy

kertekről

alig van kertjük. Lehetnek olyanok is, akiknek a ház körüli kertjük díszkert, azt nem szándékoznak művelni, de szívesen gondoznának egy konyhakertet, hogy a paradicsomot megtermeljék maguknak a nyári vacsorákhoz. És vannak, akik sok órát töltenek egyedül minden nap, és idejük egy részét örömmel megosztanák, némi fizikai munka, mellett másokkal.

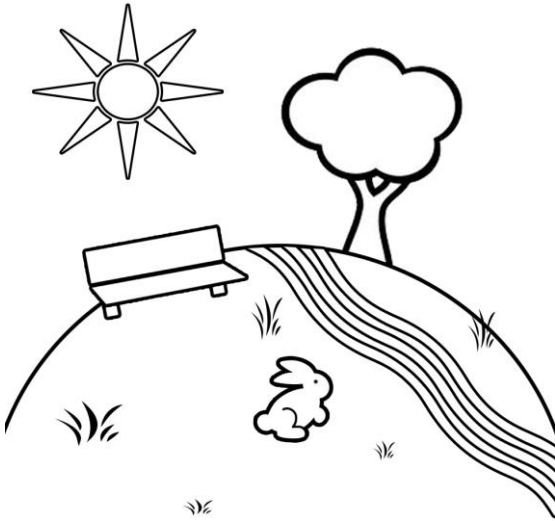
Ezzel az írással szeretném szondázni az itt élőket: kérem, jelezze október 15-ig a lenti címen vagy levélben, ha szívesen részt venne egy közösségi kert életében! Ahol zöldséget, gyümölcsöt termelhetnek, ahol közös tereket alakíthatnak ki, ahol közös programokat szervezhetnek, ahol együtt tölthetik idejük egy részét. Az önkormányzatnak a település belső és külső részein is vannak parlagon lévő területei. Hasznosítsuk ezeket, leheljük életet a gazdátlanul sínylődő telkekbe!

Ha az derül ki, hogy nincs szüksége Törökbálint lakosságának közösségi kertekre, hagyjuk meg a kérdést a nagyvárosok lakóinak hiánykompenzálásként. De legalább tudjunk erről az érték- és közösségteremtő kezdeményezésről! Ha viszont az derül ki, hogy van rá kisebb, nagyobb vagy még nagyobb igény, akkor vágjunk bele Törökbálinton is! Csináljuk együtt! Várom a jelentkezéseket!

Fernengel András (info@kerekdomb.hu, Felsővár u. 68.)

A Kerekdomb környékének

A 80-as évekig ez a terület a Törökbálinti Állami Gazdaság őszibarackosa volt. Biztos sokan emlékeznek még a Napsugár gyümölcslére, aminek egyik alapanyagát ezeken a földeken szüretelték. A gazdaság felszámolása után állami tulajdonban maradt a terület. Régóta foglalkoztatja a képviselő testületet és a hivatal munkatársait, hogy valamilyen módon hasznosításra kellene kérni az államtól ezt a területet. Ehhez megfelelő elképzelést kell letenni az asztalra. Holló Zsuzsa főkertész, aki a nyáron kapta ezt a megtisztelő címet, olyan hasznosítási javaslatot fogalmazott meg, ami elnyerte a testület többségének támogatását.

Rekreációs, oktatási és botanikai célra használhatná Törökbálint a területet. Ez hosszú folyamat, amihez nem kellenek óriási összegek, de évről évre fejlesztve, maradandó értéket lehet létrehozni a Kerekdomb környékén. Első lépésében az őshonos növényzet támogatása, az invazív fajok visszaszorítása és a természetes állapotot bemutató tanösvények, pihenőhelyek kialakítása, padok telepítése lehet a cél. A kitisztított területeket természetesen folyamatosan kell kaszálni.

Emellett lassan és tudatosan lehet feltörni és kialakítani az egyes funkciók telepítéséhez alkalmas területeket, és ahogy a koncepció lassan előrehalad a megvalósításban, úgy lehet az egyre nagyobb ökológiai igényű fajok telepítését és fenntartását megkezdeni. A jelenlegi növényállomány is tartalmaz kivételes szépségű egyedeket, nem beszélve a gazdag állatvilágról, melyek élőhelyét, egyedeit feltétlenül érdemes megismertetni az érdeklődőkkel, különösen terepi oktatással a település iskolásaival.

fejlesztési elképzelései

Maga a Kerekdomb jelenlegi formájában kevésbé vonható be a fejlesztésbe. A domb mesterséges építmény, melyet sokféle talajtípus összehordásával emeltek, így csak szerény igényű növényzet nevelhető rajta. Az autópályához legközelebb eső területrészt később érdemes hasznosításba vonni, főként zajosabb rekreációs célokra vagy szaporítóanyag termesztésére, esetleg faiskola létesítésére.

A fejlesztési folyamatra koncepcióterv fog készülni, amely a területet felosztja a tervezett funkciók szerint, hogy minden kisebb lépés a kívánt cél felé haladjon. Ehhez tárgyalni kell a Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel a terület hasznosítási lehetőségeiről.

A hasonló fejlesztéseket végző és fenntartó szervezetekkel folytatott megbeszélések, tapasztalatok alapján, éves szinten 3 millió forintból színvonalasan megvalósíthatók a fent vázolt munkák, és ez az összeg folyamatos – bár lassú ütemű – fejlesztéseket is lehetővé tesz. A javaslatot az önkormányzat a júliusi testületi ülésén elfogadta.

Holló Zsuzsa előterjesztése alapján Fernengel András

Kék Ég - A Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület időszaki kiadványa

Felelős kiadó: dr. Horváth Gyöngyi

E számunk szerzői: Fernengel András, Gáldi György, dr. Horváth Gyöngyi,

Fekete Lajos, Zeke Andrea, Holló Zsuzsa

Készült a Conin-Print Kft. nyomdájában 4000 példányban

Az egyesület postacíme: 2045 Törökbálint Felsővár u. 68.

Telefon: 23/331-546, e-mail: info@kerekdomb.hu

Védett természeti értékeink

A Nagy-erdő már mintegy két évtizede élvez helyi védelmet. 100 hektáros terület ez, amelynek hol víztározónak kell helyet adnia; hol megcsúszik az M0-ás és elvész belőle 1-2 hektár a helyreállítás miatt; hol vízvezetéket visznek benne Diósd felől a Tüdőgyógyintézetbe, olyan pusztítást végezve, mintha tankkal törtek volna utat, holott 3-4 ember ásóval, csákánnyal 2 hét alatt le tudta volna süllyeszteni a föld alá azt a néhány cm vastag csövet úgy, hogy nyoma is alig lenne.

Nagyon fontosnak tartom, hogy tudatosítsuk magunkban, milyen természeti értékek között élünk. Ezért fotóztuk végig a Napliget védett növénycsodáit, ezért írtam a felsővári madarokról és ezért kezdeményeztük a Hosszúréti patak védetté nyilvánítását is. A Dulácska völgyhídtól a Rác zug közelében lévő eredéséig javasoltuk a védelem alá helyezést. Szakemberek segítségével felmértük a terület élővilágát. Sok védett faj telepedett meg ezen a patakszakaszon. Kezelési terv is készült a területre. A természetvédelmi hivatal – sajnos – nem vette országos védelembe a patak felső folyását, de helyi védelemre javasolta. Ennek előkészítése zajlik most, ősszel várhatóan a testület elé kerül a téma.

Szintén figyelmet érdemelnek a Törökbálinton élő famatuzsálemek. Ezek számbavétele és helyi védelem alá helyezése is elindult. Érdekes kerékpártúra lesz végiglátogatni ezeket a gyönyörű fákat településünkön. Érinteni kell majd az út során a Kossuth Lajos utcát, ahol hegyi juhar, a Szent István utcát, ahol korai juhar, a Dióskertet, ahol hárs és a József hegy utcát, ahol platán óriás hirdeti, hogy a természet, ha az emberek hagyják békén élni, milyen csodákkal jutalmazza meg a szemlélődőket.

Várjuk az olvasók jelzéseit! Szóljanak, ha tudnak olyan faóriásokról Törökbálint területén, amelyek védelemre érdemesek lehetnek.

Fernengel András

Az Európai Unió környezetvédelmi jogalkotása

A következőkben egy rövid történelmi áttekintést szeretnék nyújtani az Európai Unió környezetvédelmi jogalkotásáról. Az Európai Gazdasági Közösség 1957-es megszületésekor a környezeti politika nem került napirendre. Igazi jelentőségét csak a '70-es években ismerték fel. Ekkor vált nyilvánvalóvá a gazdaság és a környezet szoros kapcsolata, ami a közösségi együttműködésre is hatást gyakorolt.

Az első jelentős lépést egy 1972-ben Párizsban tartott csúcskonferencia jelentette, melyben az akkori tagállamok vezetői a következő nyilatkozatot tették: „Az európai eszméhez illően különös figyelmet kell szentelni a kézzel nem fogható értékeknek és a környezet védelmének, oly módon, hogy a haladás valóban az emberiség szolgálatába állítható legyen.”

Az előbb említett konferencia hatására 1973-ban megszületett a közösség első környezeti akcióprogramja. Ebben a következő alapelveket fektették le:

1. A szennyezések ellen a forrásuknál kell fellépni.
2. Minden döntésnél vizsgálni kell annak környezetre gyakorolt hatását.
3. A természeti erőforrásokat ésszerűen kell hasznosítani.
4. A tudomány és a technika álljon a környezetvédelmi célú fejlesztések mellé.
5. Aki szennyez, fizessen.
6. Egyik állam sem okozhat környezeti kárt egy másiknak.
7. A környezetvédelem a közösségben mindenkinek az ügye, melyet így minden szinten oktatni kell.
8. A tagállamoknak össze kell hangolniuk környezetvédelmi politikájukat.

A fenti pontok később bekerültek a Római Szerződés környezetvédelmi fejezetébe, így jogi kötelező erővel ruházták fel őket.

Összefoglalva tehát a közösségi környezeti politika három fő célja: a szennyezés és környezeti ártalmak csökkentése és megelőzése; a települési környezet javítása; illetve a nemzetközi környezetvédelmi csoportosulásokkal való hathatós együttműködés.

Dr. Horváth Gyöngyi, környezetvédelmi szakjogász

FOLYTATÓDIK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

Az idén 18. születésnapját ünneplő Kerekdomb Egyesület pályázatot hirdet 18 éven aluliak számára. A pályázat célja, hogy minél több fiatal vegyen részt olyan programokon, amiben szűkebb hazánk Törökbálint környezetvédelmét valósítjuk meg nem szavakkal, hanem tettekkel! Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is számos programot szervezünk ezzel a céllal:

erdőtakarítás, Kerekdomb-futás, madáretetés, faültetés...

A fiatalok már a 2013. évi Kerekdomb futáson kaphattak azokból a lapnaptárakból, amiket az Egyesület kifejezetten a 2014. évre készített. Ennek hátoldalán négy négyzet található, mely négy tevékenységhez kapcsolódik. Azok, akik ezeken az eseményeken részt vesznek, a megfelelő négyzetbe kapnak egy matricát.

Akiknek az év során sikerül összegyűjteniük mind a négy matricát, és a lapnaptárjukat egy címükkel és nevükkel ellátott borítékban 2015. január 31-ig bedobják az MMMH portáján lévő ládába, jutalomban részesülnek. A mindenkinek járó ajándék mellett a beküldők között kisorsolásra kerül még egy 30.000 Ft értékű Decathlonba szóló vásárlási utalvány is!

A lapnaptárakhoz bárki hozzájuthat a Kerekdomb Egyesület elérhetőségein keresztül, illetve iskolájában, óvodájában.

A matricagyűjtő eseményekről, azok pontos időpontjáról és helyszínéről a www.kerekdomb.hu oldalon található eseménynaptár figyelemmel követésével lehet tájékozódni.

